2024ལོའི་ཟླ་3ཚེས་21 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།བུ་ཆུང་། རེས་གཟའ་ཕུར་བུ། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། སྟག་རྩེ་
ཆུས་མི་ཤུགས་ཐོན་ཁུངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་
ཅུས་ཀྱིས་སྟག་རྩེ་ཆུས་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་
གྲྭའི་བཀོད་འདོམས་པུའུ་དང་། སྟག་རྩེ་སྐྱེད་ཚལ་
ཀུང་སི། འབྲེལ་ཡོད་གསོ་སྦྱོང་ཚན་པ་བཅས་དང་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གཙང་རྟོགས་ཤང་ཆ་གྲོང་ཚོར་
2024ལོའི་ལྷ་སའི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭའི་
རྩལ་ནུས་ཀྱི་ཆེད་དོན་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད།
གཙང་རྟོགས་ཤང་སྲིད་གཞུང་དང་། ཤང་མངགས་
གཏོང་ཁང་། ཆ་གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཡོད་འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་དང་དེ་བཞིན་ཞིང་
འབྲོག་མང་ཚོགས་150ལྷག་ཙམ་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་

འདུར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
གསོ་སྦྱོང་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་
ལག་ལེན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤེལ་བ་
རེད། གསོ་སྦྱོང་ནང་ཤིང་རིཊ་དབྱེ་འབྱེད་དང་།
ནད་འབུའི་གནོད་འཚེར་དབྱེ་ཞིབ། དོ་དམ་དང་
སྲུང་སྐྱོང་། ས་ཁོངས་ཀྱི་མེ་ཟོན་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་
ལ་དམིཊ་ཏེ་ཡུལ་དངོས་སུ་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བསྟན་དོན། ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་གྱི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭ་ནི་བྱས་རྗེས་
དེང་འདིར་བཞག་ཕན་འབྲས་བསྐལ་བརྒྱར་ཐོན་པ་
ཞིག་རེད། གཅིག་ནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས་པ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་བྱེད་
མཁན་ཚན་པ་དང་སྟག་རྩེ་སྐྱེད་ཚལ་ཀུང་སིས་མཉམ་

ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་
དང་ད་ལྟའི་དུས་མཚམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་ཁོར་ཡུག་
དང་ཟུང་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
གཉིས་ནས་གནས་ཚུལ་གསར་པར་ཞིབ་འཇུག་དང་
རིག་ལམ་གསར་པ་ཆགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ།
ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་ཐད་ཀྱི་རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་
གི་ནང་དོན་དེ་དོན་འཁྱོལ་ཞིབ་ཕྲ་བྱེད་དགོས་པ།
གསུམ་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་ནན་སྲུང་དང་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། མི་ཚང་མས་
སེམས་ཁུར་དང་། མི་ཚང་མས་རྒྱབ་སྐྱོར། མི་
ཚང་མ་ལྷོ་བྱང་རི་བོ་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭའི་འཛུགས་སྐྲུན་
ནང་ཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོད་
དགོས་པ། （པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱིས་རྩལ་ནུས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་ལྷོ་བྱང་རི་བོའི་སྔོ་འགྱུར་ལས་གྲྭར་རམ་འདེགས་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། ལྷུན་གྲུབ་
རྫོང་ལྕང་ར་ཤར་ཤང་གི་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་
དོན་རུ་ཁག་གནས་སྐབས་ཏང་ཀྲི་པུས་ཏང་གི་གཙོ་
དོན་ཉིན་མོའི་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་ལས་
དོན་རུ་ཁག་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། གྲོང་ཚོ་ཁག་གི་གཤེར་
རླངས་བེད་སྤྱོད་དང་། གློག་སྒུལ་འཁོར་རིགས་ལ་
གློག་གསོག་པ། རླངས་འཁོར་ལ་དོ་དམ་བཅས་བྱེད་
སྐབས་མེ་དང་གཤེར་རླངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཡོད་ལས་དོན་ལ་སླར་ཡང་ནན་བཤད་བྱས་ནས་
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་2024ལོ་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་75
འཁོར་བ་དང་། ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་འཆར་
འགོད་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་མངོན་འགྱུར་བྱེད་
པའི་འགག་རྩའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་

ལས་དོན་རུ་མིས་ཆབ་སྲིད་ལ་སྣང་ཆེན་དང་།
འགན་འཁུར་ཕོད་པ། བློ་རྒྱ་ཡངས་ལ་སྣང་ཆེན་
བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་མུ་མཐུད་མཐའ་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ། ཏན་ཏན་ཏིག་ཏིག་ངང་ཞིང་
འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲལ་མཁོ་དང་། དཀའ་
ངལ། སེམས་ཁྲལ། རེ་སྒུག་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ། དཔྱིད་རྨོད་དཔྱིད་
འདེབས་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྒྲིག་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་འཐུས་ཚང་
དུ་གཏོང་བ། ལས་དོན་ཁག་གི་རྩིས་ཁྲ་བཟོ་བ་དང་
འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ། ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་
བསྡོམས་དང་ཉམས་མྱོང་བསྡུ་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་བྱ་
སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་དམངས་ལ་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་བའི་ཁས་ལེན་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་
བྱེད་པ་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་མིའི་ཕུགས་བསམ་
དང་དད་སེམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ལྕང་ར་ཤར་
ཤང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་
སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས་པའི་ནན་
གསུངས་གནང་བ་རེད།
（པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ལྕང་ར་ཤར་ཤང་གི་གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་
ཁག་གནས་སྐབས་ཏང་ཀྲི་པུས་ཏང་གི་གཙོ་དོན་ཉིན་མོའི་སློབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

ཟླ་3ཚེས་19ཉིན། བཅིངས་འགྲོལ་ནུབ་
ལམ་ཁྲོམ་གཞུང་གིས་ནོར་སྟོད་སྡེ་ཁུལ་གྲོང་ལྷན་
དང་ཉེན་རྟོག་ལས་དོན་ཁང་སོགས་དང་མཉམ་
འབྲེལ་ཐོག་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གྱི་སྒྲོག་
འགྲེལ་དང་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་
བ་རེད། བྱེད་སྒོ་དེ་དྲིལ་བསྒྲགས་ལག་དེབ་
དང་དྲིལ་བསྒྲཊ་དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་དང་། མང་
ཚོགས་ཀྱི་དོགས་གཞིར་ལན་འདེབས་པ་སོགས་
ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད། གྲོང་མི་དང་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་དོ་ཁུར་བྱ་
རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། པར་འདི་ནི་
ལས་བྱེད་མི་སྣས་མང་ཚོགས་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་
ཤེས་བྱ་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་
ཡིན་པ། （བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གྱི་
སྒྲོག་འགྲེལ་མི་སེམས་ལ་ཟུག་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཡུང་ཀྲོའུ་ལྕགས་ལམ་
གྱི་ལམ་ཐིག་ཧྲིལ་པོའི་གཙོ་གནད་ལས་གྲྭ་ཚང་མ་སྐྲུན་
འགོ་ཚུགས་པ་མཚོན་ཡོད།
ཀྲུང་གོ་ལྕགས་ལམ་འཛུགས་སྐྲུན་ཟམ་ཆེན་
ཅུས་ཡུང་ཀྲོའུ་ལྕགས་ལམ་རྣམ་གྲངས་པུའི་ཅིང་ལི་
ཝང་ཏན་ཝུའེ་ཡིས་ང་ཚོས་སྐྲུན་འགན་འཁུར་བའི་
ཕུའུ་ཁྲེ་མོན་ལྕགས་ལམ་གྱི་ལམ་ཐིག་གཉིས་ལྡན་ལ་མ་
དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་33བཏང་བ་དང་འདི་ལོ་མ་
དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4.5བཏང་སྟེ་མི་ཆིག་སྟོང་ལྷག་
ཙམ་ལས་ཞུགས་ཐུབ་རེ་ཡོད། ཡུང་ཀྲོའུ་ལྕགས་
ལམ་བསྐྲུན་ནས་མེ་འཁོར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་རྗེས་མིག་
སྔར་འབྲི་ཆུའི་ཟུར་གསུམ་གླིང་ཁུལ་གྱི་ལྕགས་ལམ་
ཤར་གཏོང་མ་ཐུབ་པའི་ཀྲོའུ་ཧྲན་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་པུ་
དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྕགས་ལམ་དྲ་བའི་ནང་ཚུད་རྒྱུ་རེད་
ཅེས་བཤད།
བགྲོད་ལམ་ཤར་གཏོང་དང་ལས་རིགས་ཀུན་
དར་ཡོང་བར་བྱས་པ། མིག་སྔར་ཧ་དབྱི་མྱུར་
བགྲོད་ལྕགས་ལམ་དང་། ཁྲུང་ཆིང་ནས་ཁུན་མིང་
བར་གྱི་མྱུར་བགྲོད་ལྕགས་ལམ། ཁྲེང་ཏ་དབན་གྱི་
མྱུར་བགྲོད་ལྕགས་ལམ། ཁྲེང་ཏུའུ་དང་ཁྲུང་ཆིང་
བར་གྱི་ལམ་ཐིག་གི་མྱུར་བགྲོད་ལྕགས་ལམ་བཅས་ཀྱི་
འཛུགས་སྐྲུན་བརྟན་པོའི་ངང་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། ཁྲེང་ཕིང་མྱུར་བགྲོད་གཞུང་ལམ་དང་།
ལི་ཧོ་མྱུར་བགྲོད་གཞུང་ལམ། ལྷ་གཞིས་མྱུར་
བགྲོད་གཞུང་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཨར་སྐྲུན་བྱེད་སྒང་དུ་
གནས་པ་དང་། ཕིང་ལུའུ་མིས་བཟོས་གཙང་པོ་
དང་། ཧྲང་ཧའེ་དབྱང་ཧྲན་གྲུ་ཁའི་ཆུ་ཟབ་གྲུ་ཁའི་
ཁུལ་ཞའོ་དབྱང་ཧྲན་བྱང་མའི་ལས་སྒྲུབ་ཁུལ་གྱི་དོས་
སྒམ་གྲུ་ཁའི་ལས་གྲྭར་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་སྐུལ་སྤེལ་
བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་ལངས་
གཟུགས་འགྲིམ་འགྲུལ་དྲ་བ་སྔར་ལས་འཐུས་ཚང་དུ་
བཏང་ཡོད།
སྣུམ་ཤིང་འཚོལ་བའི་ལས་ལ་འབད།
ནུས་རྒྱུའི་ལས་གྲྭས་འགན་འཁྲི་ཕྲག་ཏུ་ཁུར།
འདྲེན་སྦུག་སྒྲོམ་སྟེགས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ལ་ཁྱོན་སྨི་
338.5ཟིན་པ་དང་ལྗིད་ཚད་ཀྱི་བསྡོམས་འབོར་ལ་
ཏུན་ཁྲི་3.7ཟིན་ནས་ངར་ལྕགས་སྤྱོད་ཚད་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ལུས་རྩལ་ཁང་བྱ་ཚང་གི་ཚད་གཞིར་སླེབས་
ཡོད། ཟླ་3ཚེས་12ཉིན་རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་བརྟེན་
ཇུས་འགོད་བྱས་ནས་བསྐྲུན་པའི་ཆུ་གཏིང་ཟབ་པའི་
འདྲེན་སྦུག་སྒྲོམ་སྟེགས་མཚོ་རྨང་ཨང་གཉིས་པ་
བསྐྲུན་ཟིན་ནས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཟིན་ཐོ་མང་པོ་བཏོད།
ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་ན། མཚོ་རྨང་
ཨང་གཉིས་པ་དེ་ཉེ་དུས་མཚོ་ཐོག་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་
དང་བསྐྲུན་ཟིན་རྗེས་རང་རྒྱལ་གྱི་མཚོ་ཟབ་སྣུམ་ཞིང་
དང་པོ་གསར་སྤེལ་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲངས་
ནང་ཞུགས་ནས་ཏུན་དུང་ཕྱུར་རིམ་པའི་མཚོ་ཟབ་
སྣུམ་ཞིང་རྙིང་པར་གསོན་ཤུགས་གསར་པ་འཕེལ་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་རེད།

ནུས་ཁུངས་བརྟན་པོ་དང་མཐའ་ཚད་བརྟན་
པོ་ཡོང་བར་བྱེད། རྒྱལ་ཁབ་གློག་དྲ་ཀུང་སིས་ལོ་
ཧྲིལ་པོར་གློག་དྲའི་མ་འཇོག་གཞི་ཁྱོན་སྔོན་དཔག་
བྱས་ན་སྒོར་དུང་ཕྱུར་5000ལས་བརྒལ་བ་དང་།
ཀྲུང་གོ་ཧྭ་ནེང་གིས་ལོ་ཧྲིལ་པོར་སྔོན་དཔག་བྱས་ན་
ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་རྨང་གཞིའི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མ་
དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་1500བཀོད་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
སོགས་ནུས་རྒྱུ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ནུས་ལྡན་དང་གོ་རིམ་
ལྡན་པ་དང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཐའ་ཚད་བརྟན་པོ་
ཞིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་
རེད། འདི་ལོའི་ཟླ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པའི་བར་ཉི་
ནུས་གློག་གཏོང་དང་རླུང་ཤུགས་གློག་གཏོང་སོགས་
ནུས་རྒྱུ་གསར་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཁྱབ་
ཁོངས་ལ་མ་འཇོག་བྱེད་ཚད་ཅུང་མགྱོགས་པོ་འཕར་
ནས་དུས་མཚུངས་ལས་བརྒྱ་ཆ་46.4དང་བརྒྱ་ཆ་
17.7སོ་སོར་འཕར་ཡོད་པ་རེད།
ཁུལ་ཆུང་སྒྱུར་བཀོད་དང་གྲོང་ཁྱེར་གསར་
སྒྱུར་དམངས་འཚོའི་འདུ་འགོད་བཅས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁྱིམ་གཞིས་མཛེས་སུ་བཏང་།
ཁྲུང་ཆིང་རུང་ཁྲང་ཆུས་དང་ཁྲེ་ཧྲུའེ་གཙང་
པོའི་མདོང་ལམ་དྲ་བ་སྒྱུར་བཀོད་ལས་གྲྭའི་ལས་ཡུལ་
དུ་རྐོ་འདྲུའི་འཕྲུལ་འཁོར་དང་དབོར་འདྲེན་རླངས་
འཁོར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་
གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་མཁན་གྱིས་ཆུ་ཡུར་དང་མདོང་
ལམ་བཟོས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་ཨར་ལས་
བྱེད་མགྱོགས་སུ་བཏང་ཡོད། ལས་གྲྭའི་སྤྱིའི་མ་
འཇོག་ལ་སྒོར་ཁྲི་9000ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་དང་མིག་
སྔར་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཨར་སྐྲུན་མྱུར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་18
ཙམ་ཟིན་ཡོད། ཀྲུང་གོ་ལྕགས་ལམ་ཅུས་བཞི་པའི་
རུང་ཁྲང་ཆུས་ཁྲེ་ཧྲུའེ་གཙང་པོའི་མདོང་ལམ་དྲ་བ་
སྒྱུར་བཀོད་རྣམ་གྲངས་པུའི་ལས་གྲྭའི་ལག་རྩལ་པུའི་
པུའུ་ཀྲང་ལེའོ་ཆོན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པར་གཞིགས་
ན། རྣམ་གྲངས་བསྐྲུན་རྗེས་གྲོང་ཁུལ་རྙིང་པའི་
མདོང་ལམ་དྲ་བ་རྙིང་པར་གཏོར་སྐྱོན་ཕོག་པ་
དང་། ཆར་ཆུ་དང་བཙོག་ཆུ་མཉམ་འདྲེས། ས་
ཁོངས་ཁག་གཅིག་ཏུ་ཆར་པ་བབས་རྗེས་ཆུ་འཁྱིལ་བ་
སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་ཁྲེ་ཧྲུའེ་
གཙང་པོ་དང་ལན་ཤིས་གཙང་པོའི་གྲོང་ཁུལ་གྱི་ལམ་
དུམ་བུའི་ཆུ་སྤུས་ཆ་རྐྱེན་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་རེད།
ཞན་ཆ་གསབ་པ་དང་དམངས་འཚོར་ཕན་པ་
འདོགས་པ། ཁུལ་ཆུང་རྙིང་པའི་ཉེན་ཡོད་ཁང་པ་
གསར་བརྗེས་ཀྱི་ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་།
རྫོང་རིམ་པའི་སྨན་ཁང་གི་སྒྲིག་བཀོད་ཆ་རྐྱེན་མུ་
མཐུད་ལེགས་སུ་བཏང་བ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འབར་
རླངས་མདོང་ལམ་སོགས་རྙིང་ཚབ་གསར་བརྗེ་སྒྱུར་
བཀོད་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་བ། རྨང་
གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འབོར་ཆེན་ཞིག་མགྱོགས་མྱུར་
དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས་འཚོ་བ་དེ་བས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་
ཞིག་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད། ཟླ་དང་པོ་ནས་གཉིས་

པའི་བར་གློག་ཤུགས་ཀྱི་ཚ་ཤུགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་།
མཁོ་སྤྲོད་ལས་རིགས། ཆུ་བེད་དོ་དམ་ལས་རིགས་
ལ་མ་འཇོག་བྱེད་ཚད་དུས་མཚུངས་ལས་བརྒྱ་ཆ་
32.7དང་བརྒྱ་ཆ་13.7སོ་སོར་འཕར་ཡོད་པ་རེད།
འདེགས་སྒྲོམ་མཐོ་ལྕོག་མཐོན་པོར་
བཙུགས། འཕྲུལ་འཁོར་སྒྲ་ཡིས་བར་སྣང་
ཁེངས། རྨང་གཞིའི་བྱ་བར་སྒུལ་ཤུགས་སྦྱིན།
འཁོར་ལམ་རྐྱང་པ་དེ་འཁོར་ལམ་བཞི་ལ་
བསྒྱུར་བ། ཟླ་3ཚེས་8ཉིན་ཀྲུང་གོ་སྒུལ་འཕྲིན་རང་
བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ་གྱི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་
400Gའོད་ཡོངས་ཀྱི་རྐང་འཛིན་དྲ་སྦྲེལ་དེ་ཐོག་མར་
ཚོང་ལས་ཐོག་སྤྱད་པ་རེད། ཤར་གྲངས་ནུབ་རྩིས་
ཀྱི་འཕར་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེའི་
རྒྱུད་འདྲེན་ནི་ཐོན་གོང་མའི་དྲ་རྒྱའི་ལྡབ་འགའ་
ཡིན། ད་ཐེངས་ཀྱི་ཚོང་ལས་ཐོག་སྤྱད་པ་ལས་པེ་
ཅིང་དང་། ཧོ་པེ། ནང་སོག་བཅས་ས་ཁུལ་
གསུམ་གྱི་དྲ་རྒྱ་དང་སྦྲེལ་མཐུད་ཐུབ་ཡོད། ལོ་དེའི་
ནང་ཤར་གྲངས་ནུབ་རྩིས་ལྟེ་བའི་དབར་གྱི་མྱུར་
བགྲོད་དྲ་སྦྲེལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མངོན་འགྱུར་ཐུབ་
རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཀྲུང་གོ་སྒུལ་འཕྲིན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་
འཁུར་བས་བཤད།
རྩ་བ་བརྟན་འཛུགས་དང་ཕུགས་ལ་ཕན་པར་
བྱས་པ། ལས་གྲྭ་གལ་ཆེན་རེ་རེ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་
དང་བསྟུན་ནས་རྣམ་གྲངས་རེ་རེ་བཞིན་དཔེ་རིས་
ནས་དོན་དངོས་སུ་གྱུར་བ་དང་། གྲངས་གཞི་ལྟེ་
གནས་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྲུན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྩིས་
རྒྱག་ནུས་པའི་དྲ་བ་འཛུགས་པ་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་
མྱུར་པོ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་སླེབས་ནས་དཔལ་འབྱོར་
སྤུས་ཚད་མཐོན་པོའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བར་
གྲངས་གཞིའི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་བཏིང་ཡོད།
སྔོན་ལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་ཚད་ལ་
བལྟས་ན། ཟླ་2པར་ཨར་སྐྲུན་ལས་རིགས་ཀྱི་ཚོང་
དོན་བྱེད་སྒོའི་སྟོན་གྲངས་བརྒྱ་ཆ་53.5ཟིན་ནས་
རྒྱུན་མཐུད་ངང་དར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་གནས་
ཡོད། སྤྱིའི་ཆ་ནས་བལྟས་ན། སླད་ཕྱིན་ནུས་
ལྡན་ངང་མ་འཇོག་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་
ཁག་རྒྱུན་མཐུད་ངང་དོན་འཁྱོལ་དང་ཕན་འབྲས་
ཐོན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་གལ་ཆེན་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་
མགྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མ་འཇོག་མུ་
མཐུད་བརྟན་པོའི་ངང་འཕར་རེ་ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་ཁབ་
བསྡོམས་རྩིས་ཅུས་རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་ཕྱོགས་
བསྡུས་བསྡོམས་རྩིས་སིའི་སི་ཀྲང་ལིའུ་ཨའེ་ཧྭ་ཡིས་
བཤད་པ་རེད།
ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་གསར་གཏོད་ཀྱི་
ཚ་རླབས་འཕྱུར་བ། ཚ་ཚ་འུར་འུར་གྱི་ལས་ལ་བྲེལ་
བའི་ལས་ཡུལ་རེ་རེ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཛུགས་
སྐྲུན་གྱི་གསོན་ཤུགས་རབ་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་མཆིས།
（མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ལས་
དྲངས） （སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་
ཁེ་ལས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་བའི་མི་སྣ་དང་
ཐོག་མའི་མ་རྐང་འཇོག་མཁན་ཚང་མར་ཟེར། བུ་
ཕྲུག་རང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་ནང་ཞུགས་
མཁན་གྱི་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་
གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱིས་བོད་དུ་མ་འཇོག་དངུལ་
འབོར་མི་དམངས་ཤོག་སྒོར་ཁྲི་300ཡན་བྱས་པར་མ་
ཟད། ལོ་5ཡི་ནང་མ་དངུལ་དང་མ་རྐང་ཕྱིར་འཐེན་
བྱས་མེད་པ། （གཉིས）ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་
ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་བོད་དུ་ཐོ་འགོད་བྱས་པར་མ་
ཟད། ལོ་3ཡན་བསྟུད་མར་ལས་གཉེར་བྱས་པ་
དང་། ལོ་3ཡན་བོད་དུ་ཁྲལ་འཇལ་བ། ལོ་5ཡན་
བསྟུད་མར་ཐེམ་ཐོ་བོད་ནས་ཡིན་པའི་མི་སྣ་ལས་ཞུགས་
ཐུབ་པར་བྱས་པར་མ་ཟད། ལོ་ལྟར་མི་5ཡན་རྒྱུན་
འཁྱོངས་བྱས་ཡོད་པ། （གསུམ）ཚོང་འགུགས་མ་
འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་
ཕྲུག་ལ་ལོ་3ཡན་གྱི་བོད་ཀྱི་ཐེམ་ཐོ་དང་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་
སློབ་འབྲིང་དུས་མཚམས་ཀྱི་སློབ་ཁུངས་ལོ་གཅིག（མཐོ་
རིམ་ལོ་རིམ་གསུམ་པ）ཡན་ཡོད་དགོས་པར་མ་
ཟད། བོད་དུ་དངོས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མྱོང་ཡོད་པ།
《བརྡ་ཐོའི》ནང་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་ལས་
ཀྱི་མ་འཇོག་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་ཕྲུག་རང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་
རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ཐོ་འགོད་བྱེད་
སྐབས་གཤམ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དཔྱད་ཡིག་མཁོ་འདོན་
བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། （གཅིག）ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་
ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་གཉེར་སྐྱོང་པས་ཚོང་འགུགས་མ་
འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཁྲིམས་གཏན་མི་སྣའམ་ཡང་
ན་ཐོག་མའི་མ་རྐང་བདག་པོའི་དཔང་རྟགས་དཔྱད་
ཡིག་མཁོ་འདོན་བྱེད་དགོས། （གཉིས）ཚོང་འགུགས་
མ་འདྲེན་གྱི་ཁེ་ལས་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་།
ས་ཁུལ（གྲོང་ཁྱེར） རྫོང（ལྗོངས་དང་གྲོང་
ཁྱེར）ངམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་གླིང་ཁུལ་གྱི་མ་
འཇོག་སྐུལ་འདེད（ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན）ཚན་པས་
མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་གྱི་གྲོས་
མཐུན་དང་དེ་བཞིན་གྲོས་མཐུན་གྱི་གཏན་འབེབས་
ལྟར་ཁ་ཆད་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཡི་གེ། བོད་
དུ་ཐོ་འགོད་བྱས་པར་མ་ཟད་ཐོན་སྐྱེད་གཉེར་སྐྱོང་གི་
གནས་ཚུལ（དངོས་ཡོད་མ་འཇོག་དང་གཉེར་སྐྱོང་
སོགས） བཟོ་ཚོང་ལས་གཉེར་ལག་ཁྱེར་དང་། མ་
དངུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པའི་དཔང་ཡིག ཁེ་ལས་ཀྱི་
གཞི་རྩའི་ཆ་འཕྲིན་རེའུ་མིག ཀུང་སིའི་སྒྲིག་ཡིགལོ་3བསྟུད་མར་བོད་དུ་ཁྲལ་འཇལ་བའི་གནས་ཚུལ་
དང་ལོ་3བསྟུད་མར་རྩིས་པའི་ལས་དོན་ཁང་གིས་རྩིས་
བཤེར་བྱས་པའི་ཁེ་ལས་ཀྱི་ནོར་དོན་སྙན་ཞུ་སོགས་ཀྱི་
དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས། ལོ་5བསྟུད་མར་ཐེམ་ཐོ་
བོད་ནས་ཡིན་པའི་ལས་མི་བསྡུས་པའི་ལས་ཞུགས་
གནས་ཚུལ（ལས་བཟོའི་མིང་ཐོ་དང་། གླ་ཆ་སྤྲོད་
པ། སྤྱི་ཚོགས་འགན་བཅོལ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་
ཡིག་རིགས་ཚུད་པ）དེ་བཞིན་མཁོ་འདོན་བྱེད་དགོས་
པའི་ར་སྤྲོད་ཡིག་རིགས་གཞན་དག་བཅས་ཡིན།

རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མ་མཐོ་རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་ནང་ཞུགས་
ནས་ལོ་དེ་གའི་ཟླ་7ཚེས་31ཉིན་བར་དངོས་སུ་མ་
འཇོག་བྱས་པ་དང་ཐེམ་ཐོ་བོད་ནས་ཡིན་པའི་མི་ལོ་3
ཡན་ལས་ཞུགས་ཐུབ་པ་དང་ལོ་5མ་ཟིན་་ཚེ། ལོ་4པ་
དང་ལོ་5པར་རང་འགུལ་ངང་མ་འཇོག་སྐུལ་འདེད་སྡེ་
ཚན་ལ་ལས་ཞུགས་བསྡུ་ལེན་དང་མ་དངུལ་ཕྱིར་འཐེན་
མ་བྱས་པའི་ངོ་སྤྲོད་དཔྱད་ཡིག་མཁོ་འདོན་བྱེད་དགོས།
（གསུམ）ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་
གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་ཕྲུག་ལ་ལོ་3ཡན་གྱི་བོད་ཀྱི་
ཐེམ་ཐོ་དང་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་འབྲིང་དུས་མཚམས་
ཀྱི་སློབ་ཁུངས་ལོ་གཅིག（མཐོ་འབྲིང་ལོ་རིམ་གསུམ་
པ）ཡན་དགོས་པར་མ་ཟད། བོད་དུ་དངོས་སུ་སློབ་
སྦྱོང་བྱས་པའི་ངོ་སྤྲོད་ཡི་གེ་མཁོ་འདོན་བྱེད་དགོས།
（བཞི）ལོ་ཚད་བརྩི་མཚམས་འཇོག་པའི་དུས་ཚོད་ནི་
རྒྱུགས་སྤྲོད་སློབ་མ་མཐོ་རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་ནང་ཞུགས་
ནས་ལོ་དེའི་ཟླ་7ཚེས་31ཉིན་བར་ཡིན་པ་
དང་། དེའི་ནང་དངོས་སུ་ལོ་5དང་ལོ་5བསྟུད་མར་
ཐེམ་ཐོ་བོད་ནས་ཡིན་པའི་མི་སྣ་ལས་ཞུགས་ཐུབ་པར་
བྱས་པའི་ལོ་ཚད་མཚམས་འཇོག་དུས་ཚོད་ནི་རྒྱུགས་
སྤྲོད་སློབ་མ་མཐོ་རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་ནང་ཞུགས་པའི་ལོ་
དེའི་ཟླ་7ཚེས་31ཉིན་གྱི་རྗེས་སུ་ལོ་2བར་བརྩི་རྒྱུ།
（ལྔ）གལ་ཏེ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དཔྱད་ཡིག་མཁོ་འདོན་མ་
བྱས་ཚེ་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་བྱེད་
མཁན་གྱི་བུ་ཕྲུག་གིས་རང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་མཐོ་
རྒྱུགས་སྲིད་ཇུས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཆོག
《བརྡ་ཐོ》པར་འགྲེམས་མ་བྱས་གོང་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཀྱི་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་གྱི་སྲིད་ཇུས་དང་
མཐུན་པ་དང་། བོད་དུ་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་
གཉེར་སྐྱོང་གི་ཚོང་ཁང་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
དང་། ས་གནས（གྲོང་ཁྱེར） རྫོང（ལྗོངས་དང་
གྲོང་ཁྱེར）ངམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་གླིང་ཁུལ་གྱི་
མ་འཇོག་སྐུལ་འདེད（ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་）སྡེ་ཚན་
གྱིས་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་གྱི་གྲོས་མཐུན་བཞག་པའི་
ཁེ་ལས་ཁག་གི་མ་འཇོག་གཉེར་སྐྱོང་མཁན་གྱི་བུ་ཕྲུག་
བོད་ཀྱི་2024ལོ་དང་། 2025ལོ། 2026ལོ་
བཅས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་མཐོ་རྒྱུགས་ནང་ཞུགས་ཆོག་པ་
དང་། 《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་
དཀྱུས་མའི་སློབ་བསྡུའི་ཐོ་འགོད་ཆ་རྐྱེན་གྱི་གཏན་
འབེབས》དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སློབ་གསོ་ཐིང་དང་
འཕེལ་སྒྱུར་ཨུ་ལྷན་གྱི

《ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཚོང་འགུགས་མ་
འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་གཉེར་སྐྱོང་པའི་བུ་ཕྲུག་རང་
ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་རྒྱུགས་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་སྲིད་ཇུས་འགྲེལ་
བཤད་ཡག་པོ་རྒྱག་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོ》ལྟར་ལག་
བསྟར་བྱེད་དགོས།
བརྡ་ཐོ་དེ་པར་འགྲེམས་བྱས་པའི་ཉིན་ནས་
བཟུང་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་དང་། 2027ལོའི་མཐོ་
རྒྱུགས་དཀྱུས་མའི་མིང་ཐོ་འགོད་སྐབས་དོན་འཁྱོལ་བྱ་
རྒྱུ་རེད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་ལྗོངས་ཀྱིས《ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་ཁེ་ལས་ཀྱི་མ་འཇོག་གཉེར་སྐྱོང་པའི་བུ་ཕྲུག་རང་ལྗོངས་ཀྱི་མཐོ་རྒྱུགས་ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ཐོ་འགོད་སྔར་བས་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བརྡ་ཐོ》པར་འགྲེམས་བྱས་པ།